

Kendi Sesiyle Tekrarlanan Seslerden; Mithat Özsan

3 Ocak 1925' te kış...

Tamzara Mahallesi'ne altı kardeşin en küçüğü; tekne kazıntısı olarak dünyaya bir ses daha getirdi. Cumhuriyetin doğan ilk çocukları gibi O'nun da Gelecek Türkiye'si için önemi yadsınamazdı elbet. Türkiye'de kültür seviyesi en yüksek yerin Tamzara Mahallesi olduğu rivayet edilir ki; geçimin bir nevi okumaya dayandığı yerdir Tamzara.

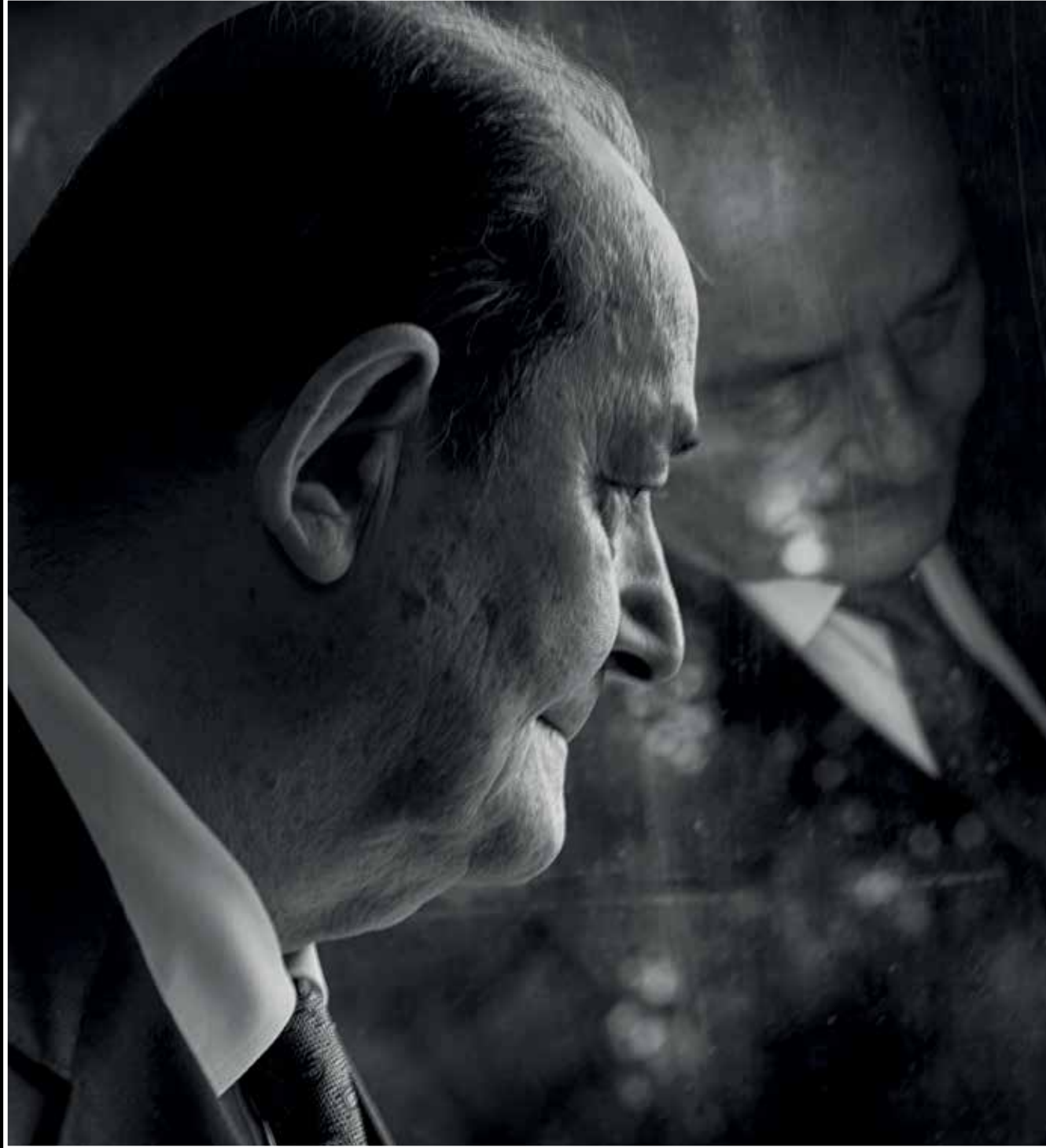
Babası Mehmet Rüştü Bey rüştiyeyi bitirmiş, zamanın meşhur tüccarlarından. On altı yıl belediye reisliği yapmış olmasının önemi o zamanın önemi değildir. Yeteri kadar okumamasına rağmen babasının aklına hiçbiri yetişemez. Mithat; babasının ağabeylerini sevdiğini hiç hatırlamıyor ama kendisini çok sevdiğini hatırlıyor. Hatta ağabeylerinin sadece doğum tarihlerini yazarken, Mithat doğduğunda (babası 41 yaşındaydı) Muhammediye'nin kenarına yazdığı bir not vardı.

“Mahdumum Mithat'ın dünyaya gelmesi. Allah, ilmi irfanı ile refahı hali ve tuğlu ömürlerle muammer buyursun. 22 Kânuni-evvel 1341.”

***

En büyük ağabeyi Yunus, sonra Muhlis, sonra Kemal, sonra Faruk, sonra Muharrem ve sonra tekne kazıntısı Mithat. Mithat'a göre Kemal ağabeyi kardeşler arasında en önemli bilim adamı, Muharrem ağabeyi en akıllıları, Yunus ağabeyi en üst düzey yönetici, Muhlis ağabeyi doktor olanıdır.

Mithat, Faruk ağabeyi 22 yaşında yakalandığı tüberküloz hastalığı nedeniyle ölmüştü. Yaşasaydı öncelikle bir ağabey, sonra da Kimya Mühendisi olacaktı. Ailesi çok huzurlu bir aileydi. Babası hayatında Mithat'a bir fiske dahi vurmamıştı. Anası bir kere onu dövmeye kalktı, kaçtı. Hala içinde yaraydı Mithat'ın; anam keşke bir tokat vuraydı içimde kaldı, der.

Bir insanın kişiliğinin oluşmasında ailedeki huzur ve saygı ortamının önemi büyüktür. Bu zamana kadar kimse kişiliği hakkında kötü konuşmamışsa, bu anasından ve babasından aldığı terbiyenin sonucudur. Mithat sık sık ailesine teşekkür eder.

***

İlkokula başladığında Şebinkarahisar kaza olmuştur. O zaman bütün asil hocalar (muallim mektebini bitirmiş) başka yere tayin edilince, ilkokul birinci sınıftaki hocası asil hoca, ikinci ve üçüncü sınıftaki hocaları ise orta mektebi bitirmiş hocalardı. Ağabeyleri asil hocalarda okumuşlardı ama Mithat maalesef öğretmenler konusunda pek şanslı değildi. Belki bu yüzden zamanında "Başbakan mı olmak istersin rektör mü?" dediklerinde; rektör olmayı daha fazla önemsemiştir. Eğitim verenlerin bu konuda daha önemli olduğunu düşünmesi, eğitim görürken şanssız öğretmenler görmesinden ileri gelir.

***

Okul dışında oynadığı tek bir oyun vardı; göle giderdi. Tamzara Mahallesi'nin yanından Yeşilirmak'ın bir kolu geçerdi. Irmağın bazı sığ yerlerinin önünü taşlarla kesip göl yaparlardı. Anasını bir gün bile kandıramadı Mithat. Ne yapsa göle gittiğini anlardı anası. Yüzüne toprak sürse, yerlere yatıp toza bulansa yine de anlardı. Kızmazdı anası Mithat'a. En büyük

eğlencesi göle gitmekti o zamanlar. Dimdik bir yamaç düşünün ve yamaça kurulmuş bir mahalle. Evle pazar arasında yaklaşık 700 metre. Dimdik bir yokuş düşünün. Çocukken fazla seçeneğini yoktu. Bir yokuş vardı, bir göl vardı, bir ev ve okul vardı çocukluğunda Mithat'ın. Kızmazdı anası Mithat'a; okul dışında tek eğlencesi göle gitmekti, tek oyunu okuldu.

Bütün ağabeyleri Trabzon Lisesi mezunu iken; lisenin ilk iki yılını Antalya'da okudu Mithat. O zaman en büyük ağabeyi Yunus Ziraat Mühendisi Antalya'da. Faruk ağabeyi tüberkülozdan hayatını kaybedince, Mithat anası ve babasını da kaybetti adeta. Onlar Faruk'un gidişine çok üzölmüşler ve yaşama sevinçlerini kaybetmişlerdi. Ailesi İstanbul'a yerleşti ve İstanbul'da Vefa Lisesi'nde son sınıfa başladı Mithat. 1942-1943 dönemini Vefa Lisesi'nde tamamladı. Lisede geçirdiği bir yıl Vefa Efsanesi'nin bulaşmasına yetmedi. Tesadüftür hayatının tamamında 'vefa' üzerine bir çok anısı oluşacaktı. Kişiliğinin, karakterinin ailesi ile kurduğu sağlıklı ilişkilerin kökünde aranması gereken bir vefa.

Lise bittikten sonra iki fakültenin imtihanlarına girdi. Biri İstanbul Tıp Fakültesi, diğeri yalnız Ankara'da olan Ziraat Fakültesi. Ziraat Fakültesi'ni kazandı. O zaman Ziraat Fakültesi erken başlardı eğitime. Eylül başında hemen eğitimine başladı

Mithat. Arkadaşları gazete almışlar, Ona tıp fakültesini kazandığını söylediler. Gazetede ilan var dersen ka-yıt yaptırabilirsin, dediler. Ama Mithat ziraatta okumaya karar vermişti. Tıp Fakültesi'ni kazanmasına rağmen gitmedi. Ailesini zor durumda bırakmamak adına da böyle istemişti. Sonuçta Tıp Fakültesi'ne yedekten girmeye hak kazanmıştı, haliyle yatılı olarak okuyamayacaktı. Ama Ziraat Fakültesi'ne çoktan başlamış ve yatılı olarak okuyordu.

Burada geçirdiği 4 yıl çok fiyakalı geçirdiği yıllardı. Yüksek Ziraat Enstitüsü kadar Türkiye'de daha köklü bir kuruluş yoktu. Atatürk ve İsmet İnönü'nün ne kadar önemli devlet adamları olduğunu o zaman bir kez daha anlamıştı Mithat. Türkiye'nin bir tarım ülkesi olduğunu ve diğer bütün bilimlerin devlet politikası ve gözetimi altında bu çerçevede toplanması gerektiğini düşünüyordu Atatürk ve İsmet İnönü. 1933'te Ziraat Fakültesi kurulmuştu.

O zaman bütün öğretim üyeleri Almanya'da doktora yaparak ülkelerine dönmüş, genç Türk bilim adamlarıydı. Atatürk ve İsmet İnönü'nün büyüklüğü cumhuriyetin doğan ilk çocuklarından biri olan Mithat Özsan için bir kez daha anlaşılıyordu. Haziran 1948 yılında üniversiteyi bitirdi. 7 Temmuz'da şarap fabrikasında çalışmak üzere Nevşehir'e gitti.

Önünde bir engel olarak gördüğü askerliğini tamamlamak istiyordu. 12 ay askerlik yaptı. Askerden sonra Rize Çay Fabrikası'na tayin edildi. Yunus ağabeyi o zamanlar Tarım Bakanlığı'nda üst düzey yönetici olmasına rağmen, aileden gelen bir ahlaki davranışın tezahürüne tanık oldu. Abisi ona yardım etmek yerine, zaten zorunlu hizmet sebebiyle atandığı Rize'ye gitmesine engel olmadı. Şimdi ağabeyine teşekkür ediyor Mithat Özsan; çünkü ağabeyi müdahale etseydi Rize'ye gitmezdi ve o zaman da eşiyle tanışamazdı.

***

Fabrikanın muhasebe müdürünün kızı var, orta mektep son sınıfa gidiyor, çok güzel bir kız. Evleneceğim, dedi bu kızla. Babasına mektup yazıp fikrini söyledi. Babasının ona yazdığı cevabı dün gibi hatırlıyor : “Oğlum senin beğendiğin kız bizim başımızın tacıdır”. Ailesinden gerekli izinleri aldı tabi, aradan iki yıl geçti ama. İngilizce çalışmak evlenmek için güzel bir bahane ayrıca. Fabrika müdürü Asım Bey vardı. Ona durumu anlattı. O da İngilizce çalıştırmak bahanesiyle ikisini bir araya getirmiş oldu. Ergin Hanım'ın güzelliği yörenin dilinde olacak ki; o sıralar özellikle bir doktor tarafından istenmekteydi. Hatta doktorun, kızın babasına dahi bu konuda bir talebi olmuştu.

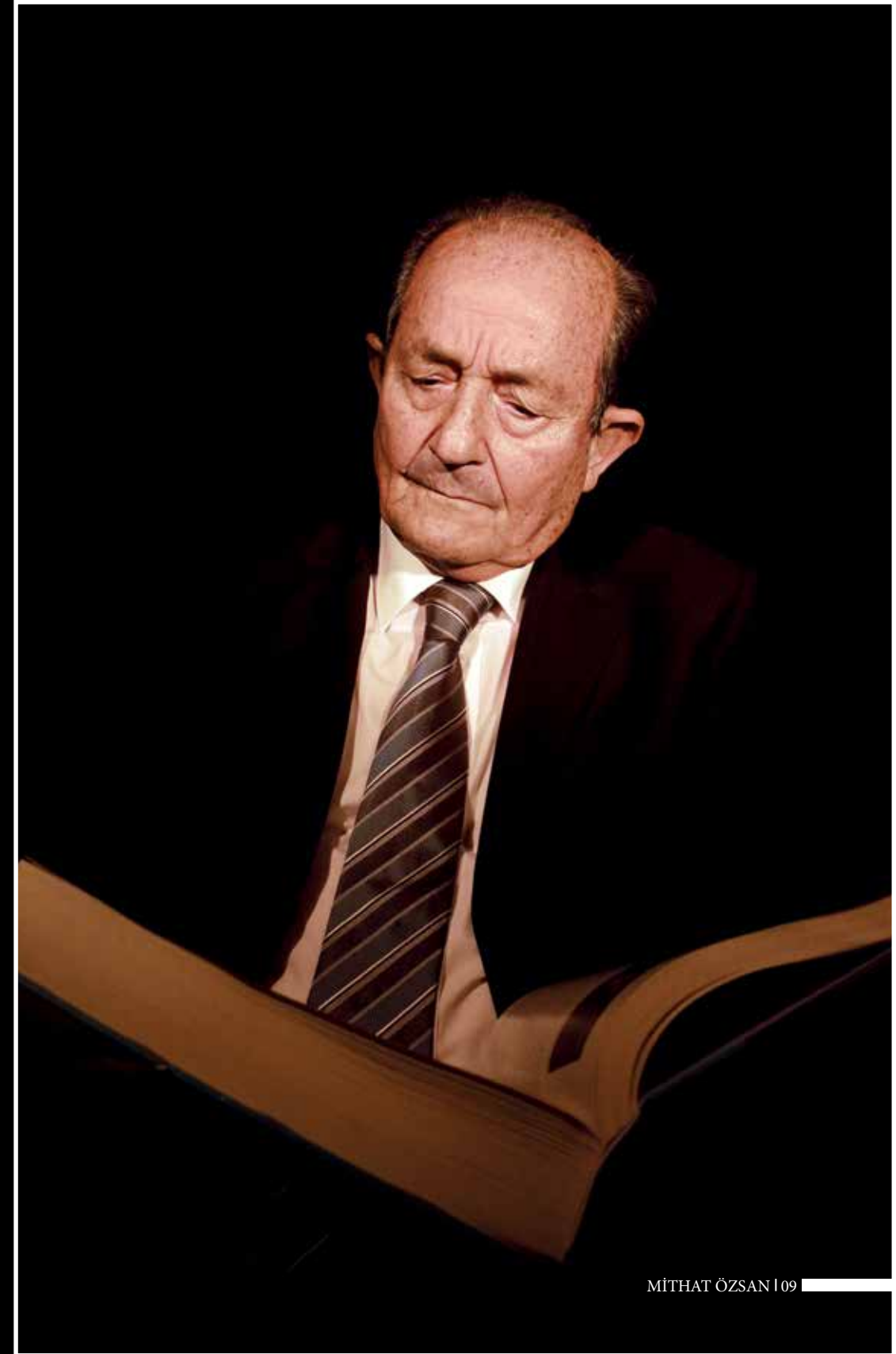
Babası kızının daha küçük olduğunu söyledi. Doktor adeta büyümesini bekliyordu Ergin Hanım'ın. Mithat Özsan bu konuda son sözünü söylemişti: “Ergin seçimini yapsın.”

Ergin Hanım çoktan seçimini yapmıştı. Nişanlandılar, kayınpederi Hasan Bey'in tayini Malatya'ya çıkınca 1951'de Ergin Hanım'la Malatya'da evlenip beraber tekrar Rize'ye döndüler. Mecburi hizmet sebebiyle tayin edildiği Rize'de Ziraat Yüksek Mühendisi olarak beş yıl geçirdi. 1953' te toprak ana ona ilk meyvesini verecekti; kızı Sevtap.

***

1954'te asistan olmaya karar verdi Mithat Özsan. İnsanın kariyer planı yapmadan önce böyle bir hayat deneyimi geçirmesinin kendisi için önemini şimdilerde düşününce, çay fabrikasında 2000 kişinin kontrolünü sağlarken, hiçte azımsanmayacak bir sorumluluk yüklenmiş olduğunu hissetmişti. Yıllar sürececek çok başarılı üst yöneticilik kariyeri düşünülürse, liderlik vasfının ne kadar önemli olduğunun ilk meyveleri Rize' de atılmıştı toprağa.

Kasım 1954'te Ankara Üniversitesi Ziraat Fakültesi “ Meyve Yetiştirme ve Islahı Kürsüsü” ne asistan olarak atandı. Ankara' ya yanlarında bir bebekle yerleştiler.

Doktorasının üçüncü senesinde artık geçinemiyordu Mithat Özsan. Maaşı 370 liraydı. Ticaret ve Sanayi Odaları'ndan maaşının beş misli bir teklif bile gelmişti o zamanlar.

Yine tercihini istediği doğrultuda kullanmaya karar verdi. Yıllar önce başbakan mı olmak isterdi yoksa rektör mü? Hala cevabı rektör olmaktı Mithat Özsan'ın. Bir ara eşi Ergin hanımla tekrar Rize'ye dönmeye karar verdi. Sonra tekrar Ankara'ya geri geldiler. O zamanlar küçük bir meyve saklama odasını; içine mutfak, banyo, tuvalet olacak şekilde yaşadıkları ev haline getirmek adına bir plan yapmıştı. Fakülte dekanı olan hocası Sabahattin Özbek'ten buraya bir lojman yapılması konusunda ricası oldu. Sabahattin Özbek sonraları İçişleri Bakanlığı, Milli Eğitim Bakanlığı yapmış önemli bir devlet adamıydı ve daha önemlisi hocasıydı. Sabahattin Özbek ona yaklaşık dört yıl boyunca doktora çalışmalarının tümünü gerçekleştirdiği, Turunçgiller Araştırma Enstitüsü bulunan Antalya dönüşünde lojmanın hazır olacağını söyledi. Biyolojik çalışmaları için yaklaşık üç ay Antalya'ya gitti. Geldikten sonra lojmanın Ankara'nın soğuşuna açılan kapısından içeri girdi. İşte o lojman Mithat Özsan'ın akademik kariyerini kurtardı. Yıllar sonra Çukurova Üniversitesi'ndeki lojman oluşturma po-

litikasına önem vermesinin sebebi, Ankara'da iken çektiği sıkıntının tezahürü, belki de öğretim üyeleri için; tıpkı Sabahattin Hocası'nın yaptığı gibi boynunun borcu idi.

***

Ankara Ziraat Fakültesi Bahçe Bitkileri Bölümü'nde subtropik meyveler ve narenciye üzerine doktora çalışmalarına başladı. Antalya ve Merzsin ağırlıklı Tarım Bakanlığı'na bağlı araştırma enstitülerinde doktorasını bitirdikten sonra, 1959 yılında Ankara Üniversitesi ve Nebraska Üniversitesi kardeşlik anlaşmasıyla Amerika'da, California Üniversitesi'ne gitti. Riverside'da dünyanın ilk kurulan narenciye araştırma enstitüsü vardır. Orada çalışmalarına devam etti. Narenciye üzerine California Üniversitesi'nden daha yetkin başka bir yer yoktu. İki yıl kaldı ve doçentlik tezini Amerika'da hazırladı.

***

Ankara'ya döndüğünde daha önce oturduğu lojmanda Muhsin Yılmaz Hoca oturuyordu. Lojmanı onlar için boşaltmıştı. Sebebini sordu. O da "Biz karı koca çift maaşlıyız ama sen tek maaşlısın, sen otur" dedi. Mithat Özsan bu jesti hayatı boyunca hiç unutmuyacaktı. O zamanlar "vefa" sadece bir semt adı değildi insan için. 1965' te banka kredisıyla aldığı Kızılay'daki yeni eve taşınana kadar, o lojmanda oturmaya devam

etti. 1966 yılında toprak ana Mithat Özsan'a ikinci meyvesini verdi; kızı Gülsün.

***

1967 yılı; Mithat Özsan için güneye inme vaktinin habercisiydi. Ocak ayında bir Pazar günü, İskenderun'dan Ankara'ya doğru giden otomobilin içinde Mithat Özsan, değerli hocası Prof. Dr. Sabahattin Özbek'e, Çukurova'da bir Ziraat Fakültesi kurulması konusunda öneride bulundu. Yolculuk süresince, uzun yıllar Akdeniz Bölgesi'nde bulunan biri olarak yörenin tüm özellikleri ve zirai tarımın potansiyeli hakkında görüşlerini hocasıyla paylaştı. Yolculuktan dört gün sonra Sabahattin Özbek, Adana'da Ankara Üniversitesi'ne bağlı kardeş bir Ziraat Fakültesi kurulması maddesini, tek gündem maddesi olarak profesörler kuruluna getirdi.

Çukurova'nın kalbi olması sebebiyle profesörler kurulunda Ziraat Fakültesi'nin Adana'da kurulması kararlaştırıldı. Dekan olan hocası Sabahattin Özbek'in çabalarıyla 6 Mayıs 1967'de, Ankara'ya bağlı kardeş Ziraat Fakültesi Adana'da kurulmuş oldu. İlk dekanları Akif Kansu ile beraber, Osman Tosun, Muttalip Uslu, Macit Eker, Kemal Göğüş, Şahabettin Elçi, Turhan Güneş ile Adana Ziraat Okulu'na geldiler.

Her ayın yaklaşık iki haftasını Adana'da geçiren kadro, gündüzleri Tarım Bakanlığı'ndan geçici süre ile devralınan Ziraat Okulu'nda çalışmalarını sürdürürlerken, geceleri ise fakülte tarafından kiralanmış apartman dairesinde, yemeklerini kendileri pişirerek, masrafları aralarında paylaşarak, ailelerinden uzakta Çukurova Üniversitesi için damar yolu açıyorlardı.

Ana kampus ve bina için Tarım Bakanlığı tıpkı Türkiye'nin diğer illerinde olduğu gibi Ziraat Okulu'nu, hayatlarının yaklaşık 15 yıl geçirecekleri bu tarihi binayı; fakülte kapsamında çalışmalarını yürütebilmek için, Ziraat Fakültesi'ne tahsis etti. O zamanlar Ziraat İşleri Genel Müdürü Osman Boyacı fakülteden sınıf arkadaşıydı. Osman Boyacı, dilerse Ziraat Okulu'nu tüm bina, tesis ve araziyle Ziraat Fakültesi'ne devretmeyi önerdi, fakat Mithat Özsan orasının Osmanlı'dan kalan tarihi bir okul olması nedeniyle, fakültenin önemine uygun olarak kampusun kamulaştırılması çalışmalarını daha uygun buldu.

1969 yılında 10 ay süre ile akademik çalışmaları çerçevesinde, Ankara Üniversitesi ile Göttingen Üniversitesi arasında bilimsel işbirliği sebebiyle Almanya'ya gitti.

***

Adana' da yeryüzünün gökyüzüne değdiği Balcalı, kampus olarak belirlendi. Balcalı Kampusu Prof. Dr. Atıf

Kansu, Adnan Öztekin, Dr. Kazım Türker, Ahmet Topaloğlu gibi değerli insanların çabaları sonucu kurulmuştu. Tabii burada dönemin Ankara Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Tahsin Özgüç'ün katkılarını Mithat Özsan hiç unutmadı.

1972'deki dekanlık zamanında Ziraat Fakültesi için arazi kamulaştırma fikrini geliştirdiler. Akdeniz'in tarımsal potansiyelini canlandırmak için buna ihtiyaçları vardı. Sadece Ziraat Fakültesi için değil; gelecek yıllarda gerçekleştirecekleri akademik birimlerin yanında, sosyal, kültürel ve sportif tesisler düşünülerek ve gelecekte kurulacak Çukurova Üniversitesi'nin güneyin incisi olacağı öngörülerek, yirmi bin dönümlük bir alanın kamulaştırılması, raporları doğrultusunda gerekliydi.

Dönemin Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarı Memduh Aytür'e kapsamlı bir raporla giden Mithat Özsan, cevaben: "Dekan bey, bir Ziraat fakültesi için ne gerek var yirmi bin dönüm araziye. Üç bin dönüm neyinize yetmiyor. Sonra biz, devlet çiftliklerinin ekonomik bir sistem içerisinde işletilmediğini biliyoruz. Korkarım sizinki de ilerde bunlardan birisi olacaktır." dedi. Mithat Özsan heyecanını paylaştı: "Sayın Müsteşarım, Akdeniz Bölgesi ve özellikle ikiyüzbin hektar sulu tarım yapan Çukurova'nın tarımsal potansiyeli dikkate alındığında; Ziraat Fakültesi'nin çok önemli araştırmaları ele alması; ara-

tırma sonuçlarına göre üreticilere ışık tutması; ürettiği ürünlerle örnek olması yanında; öğrencilerinin eğitim- öğretim programlarında aldığı teorik derslerin uygulamaları için de mutlaka böyle büyük bir çiftliğe sahip olması gerekmektedir. Ülkemizin tarım yanında, diğer bütün sektörlerin durumunu en iyi bilmenizden daha doğal bir şey olamaz. Ama ben bütün akademik çalışmalarımı bu bölgede yaptım. Bu bölgenin tarımsal potansiyelini bir bilim insanı olarak, bağışlayın ama benim kadar bilemezsiniz. Bizler yalnız Ziraat Fakültesi için değil, çok yakın bir gelecekte gerçekleşeceğine inandığımız bir üniversitenin de bu geniş arazide kurulması gerektiğine inanıyoruz." dedi.

Davasına inanan insanın müdafası daha kolay oluyordu.

"Türkiye ekolojik çeşitlilik cennetidir." Mithat Özsan, Bahçe Bitkileri Bölümü'nün son sınıf öğrencilerine subtropik meyveler dersini hep bu cümlesiyle açtı. Mezun olup hayata atılan gençler bu cümlenin değerini hayatlarının akademik dönemlerinde anlayacaklardı. Dünyanın en güzel kadını seveceksiniz ama heyecan duymayacaksınız. Bu mümkün değildi. Devlet Planlama Teşkilatı ile yıllara uzanan kamulaştırma heyecanı, bu konudaki tutkusunu anlatması açısından önemli oldu. Bu da Mithat Özsan için aşkın başka bir boyutu olmuştu; Akademik öneme vermiş olduğu aşkın.

***

1972'de profesör oldu. Akademik çalışmaları dolayısıyla kısa süreli Almanya serüvenleri sırasında eşi Ergin Hanım romatizmal bir rahatsızlık geçirmişti. İzleyen yıllarda tedavisi için Ankara'da sürekli tedavi altına alınması gerekti. Profesör olarak Adana'ya yerleşmesi gerektiğini düşünen Mithat Özsan, eşinin: "Adana'ya gitmeye karar verdin, iyi de, hastalığım orada tekrar nüksederse? Hiç düşündün mü?" sorusunu göğüslemek zorundaydı. Mithat Özsan tereddüt etmeden, "Bana sen lazımsın! "cevabını verdi. Bu cevap üzerine eşi Ergin Hanım dünyanın sonuna gitse eşinin arkasından gidecekti. Çukurova Üniversitesi'nin ilk kadrolu profesörü olarak Adana'ya gelmişti. Akademik kariyer açısından kendisini ilk ateşleyen yer olan Ankara Ziraat Fakültesi'nde profesör olup öyle gelmesi, Mithat Özsan'ın Ankara'ya borcuydu. Artık Ziraat Fakültesi'nin ve dolayısıyla Çukurova Üniversitesi'nin öğretim üyesi olarak, 1 Nolu sicil numarasına sahipti.

***

İki fakülte olmadan üniversite kurulamıyordu. Profesör Doktor Lütfullah Aksungur, azmi ve kararlılığı sonucu Erzurum Atatürk Üniversitesi'ne bağlı Çukurova Tıp Fakültesi'ni kurdu. 30 Kasım 1973'de, 11 öğretim üyesiyle Ziraat Fakültesi ve 13 öğretim üyesiyle Tıp Fakültesi birlikte, Çukurova Üniversitesi'nin kurulmasını sağladılar.

Kanun çıktıktan bir gün sonra Tıp Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Lütfullah Aksungur, Mithat Özsan'ı ziyarete geldi. Büyük bir sevinç ve mutluluk ifadesi ile:

"Mithatcığım, Tıp Fakültesi olarak karar verdik, rektörümüz olarak sizi seçeceğiz." dedi. Mithat Özsan "Sizi de seçebiliriz" dese de;

“Hayır, Ziraat Fakültesi olarak, yalnız kendi fakülteniz için değil, yürüttüğünüz faaliyetlerle bir üniversitenin kuruluşu bakımından çok büyük yol kat ettiniz. Hak sizindir.”

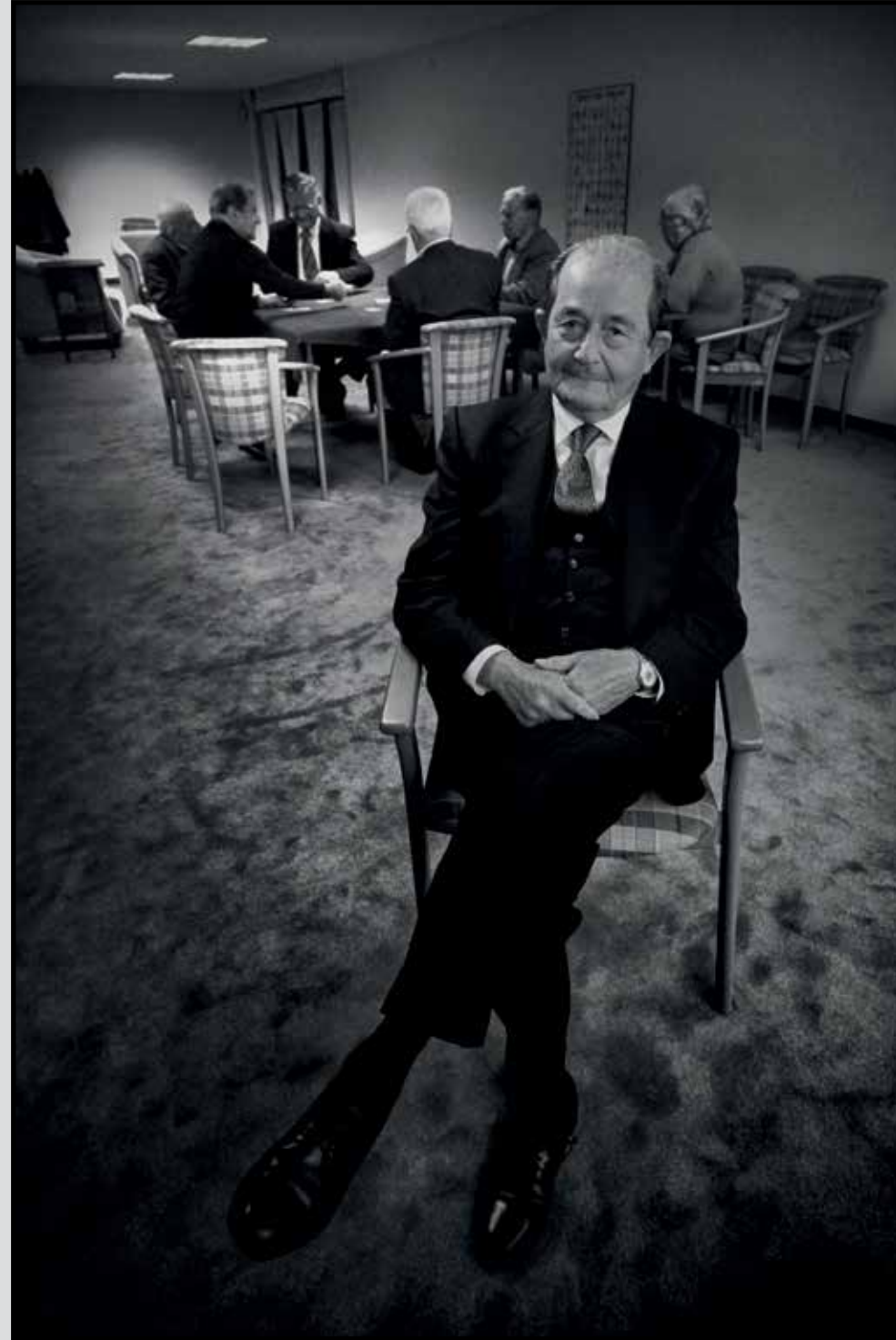
***

3 Aralık 1973 tarihinde iki fakültede görevli 24 öğretim üyesi, kurulda oy birliği ile Mithat Özsan'ı ilk rektör olarak seçti. Sayıca Ziraat Fakültesi'nden fazla olan Tıp Fakültesi, bir üniversitenin kuruluşu için bütün enerjilerini harcayan ve bunu mümkün kılan Ziraat Fakültesi'nin bu şerefe nail olması gerektiğini düşünerek, Prof. Dr. Lütfullah Aksungur önderliğinde oylarını Mithat Özsan için kullanmışlardı. Yeni kurulan bir üniversitenin ilk rektörü olmak Mithat Özsan için hayatında sahip olduğu en büyük onurdu. 1976 yılı Aralık ayı başında ilk rektörlük görevi bitti.

2. dönem rektörlük seçiminin yapılması zamanı gelmişti. Üniversite olarak büyük bir ekip çalışması sayesinde çok önemli atılımların içerisindeydiler. Mithat Özsan, üniversitenin gelişmesi ve güçlenmesi bakımından, stratejik anlamda önemli konularda gelişmeler kaydetmişti. Sistemin devamlılığı bakımından rektörlük görevine devam etmek istiyordu. Ziraat Fakültesi öğretim üyelerinin büyük çoğunluğunun yanı sıra Tıp Fakültesi'nden kendisinin rektör olması konusunda ziyarete gelenler vardı. Mithat Özsan, fakültede sözü geçen bazı öğretim üyelerinin samimiyetine inandı.

Seçime geçilmeden önce ve seçim süresi boyunca Tıp Fakültesi'nden çok değer verdiği bazı arkadaşları, Mithat Özsan'ın sebebini hala anlayamadığı yoğun bir kulis faaliyeti yürüttüler. Alışık olmadığı bir durumla karşılaşmıştı. Rektör adayı olarak karşısına Tıp Fakültesi öğretim üyelerinden Prof. Dr. Fethi Aktan çıkartılmıştı.

Fethi Aktan çok değerli bir bilim adamı olmanın ötesinde, rektörlüğü de dirayyetle yönetebilecek bir kişiliğe sahipti. Birinci oylamada Mithat Özsan'a 22 oy, Fethi Aktan'a 18 oy çıktı. İkinci ve üçüncü oylamada Mithat Özsan'ın oyları azalırken, Fethi Aktan'ın oyları da aynı düzeyde kalıyordu. Seçimin başında teslim ettiği riyaseti, üniversitenin en kıdemli öğretim üyesi olan Prof. Dr. Kemal Gökçe' den tekrar teslim alan Mithat Özsan:

"Değerli arkadaşlarım, ben hala rektörünüzüm. Bugünkü celseyi burada kapatıyorum. Sizi daha sonraki bir tarihte, bu önemli görevimizi yerine getirmek için tekrar rica edeceğim." Bir grup arkadaşıyla beraber Ziraat Fakültesi Dekanlığı'nın bitişiğinde bulunan makam odasına geçen Mithat Özsan:

"Değerli arkadaşlarım, 2. dönem rektörlüğüne talip olma kararımı, ben kendi adıma noktalıyorum. Bundan böyle 44 oyla ve oybirliği ile beni seçeceğinizi bilsem dahi, yine de bu işte yokum" dedi.

Prof. Dr. Fethi Aktan üniversiteye 1-2 yıl gibi kısa bir süre önce katılmıştı. Mithat Özsan'a göre; eğer rektörlük, daha önceki Üniversiteler Kanunu'nda olduğu gibi, seçimle ve fakülteler arasında yapılan bir görev olsaydı, bunun en büyük adayı Tıp Fakültesi'nin kuruluşunda en büyük emeği ve payı olan Prof. Dr. Lütfullah Aksungur olmalıydı. 1. dönem

Rektörlük seçiminde Mithat Özsan'a ilk jesti Lütfullah Aksungur yapmıştı. Karşılık gösterme sırası Mithat Özsan'a gelmişti:

" Lütfullahçığım, 2. dönem rektörlüğüne sizi seçeceğiz." Lütfullah Aksungur itiraz eder gibi olduysa da Mithat Özsan kesin konuştu: "Bu bir rektör emridir."

***

Böylece Tıp Fakültesi Dekanı Lütfullah Aksungur'un rektör olması yönünde kendi nazarında bir karara vardı ve bunu kendi fakültesiyle paylaştı. Böylece ikinci rektör Lütfullah Aksungur oldu. Bu dönemde Fen Edebiyat Fakültesi, Mühendislik- Mimarlık ve İktisadi İdari Bilimler Fakültesi açıldı. Bunların ortak noktası; öğrenimlerine, aynı Ziraat Fakültesi gibi, Ziraat Okulu'nda başlamalarıydı.

***

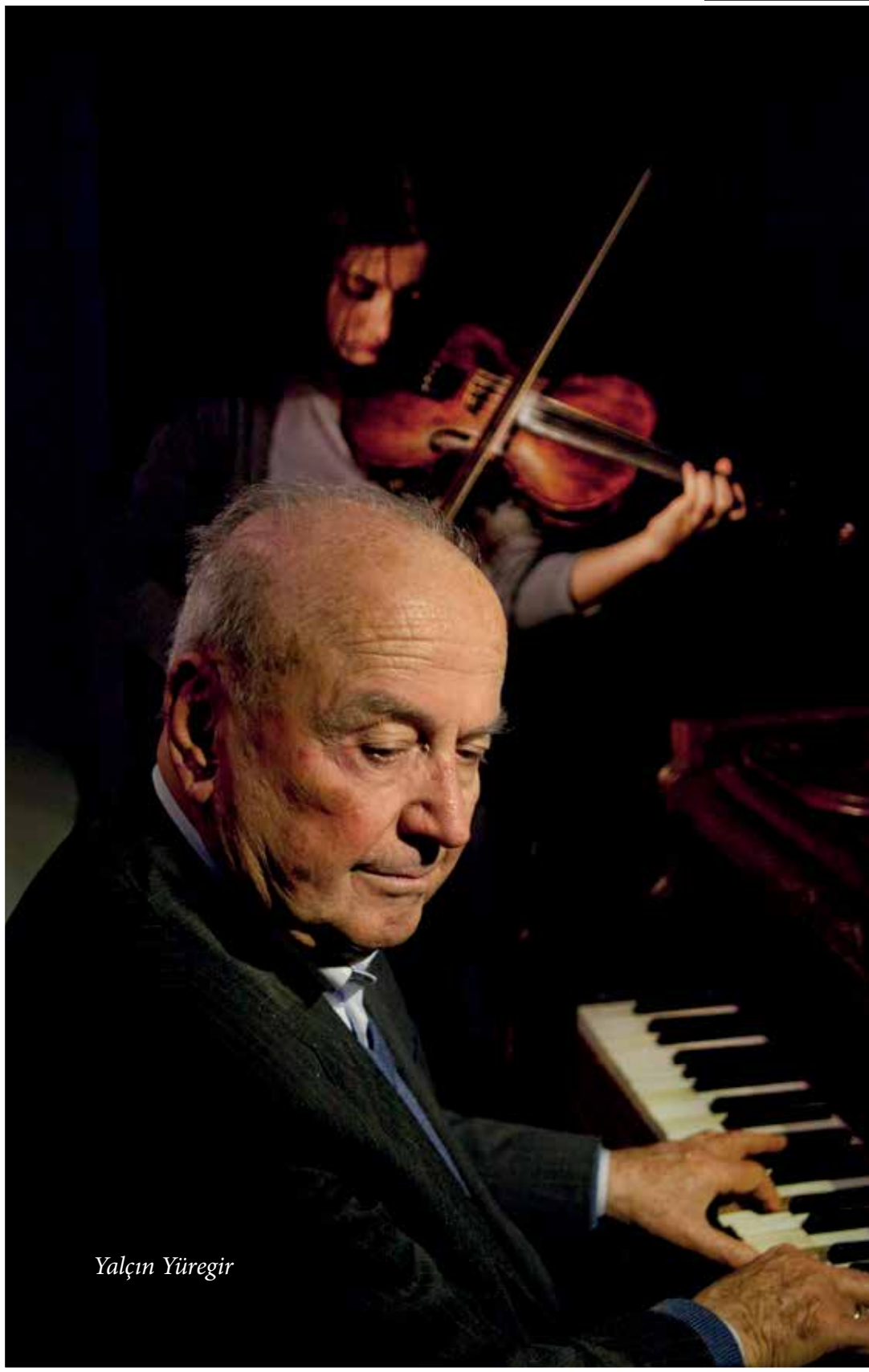
Üçüncü rektörlük seçiminde gelen yoğun talep üzerine tekrar rektör olmak adına çalışmalar yaptı ve aday oldu. İlk seçimden birkaç gün sonra yapılan toplantıda 44 oy alarak, 1979 yılında ikinci kez rektör olarak seçildi. Sonuç olarak, üniversitelerde ne tür bir seçim olursa olsun, eğer bu özellikle gizli bir oylama ile yapılıyorsa, bunun altında bilinen ya da bilinmeyen, tahmin edilen ya da edilemeyen pek çok hesap seçimlerin bir nevi cilvesi olarak Mithat Özsan'ın da karşısına çıkmıştı.

1981 yılında Yüksek Öğretim Ku-

rumu'nun kurulmasıyla bazı yasal düzenlemeler neticesinde üst yöneticilerin tam gün çalışması koşulu getirildi. Rektörlük seçimi için üniversite içerisinde kulis yapma, yeni çıkan söz konusu kanun gereği, artık bir nevi tarihe karışmıştı. İlk YÖK başkanı İhsan Doğramacı idi. Rektörler toplantısı için Ankara' ya gittiğinde Mithat Özsan'ı odasına çağırdı ve "Beni niye hiç aramıyorsun" dedi. O zaman insanlar YÖK Başkanı'nı rektör olmak için ararlardı. Buradaki ironiye dikkat etmek gerekir. YÖK sistemiyle beraber, yasa gereği rektörler YÖK tarafından üç kişi olarak belirlenir, sonra Cumhurbaşkanı'na sunulurdu. Bu üç kişi arasından Cumhurbaşkanı üniversiteye rektör atardı.

***

1982 yılında üçüncü kez rektör olarak atandığında artık üniversitenin kampus dönemi de tam anlamıyla başlamış oldu. Yirmi bin dönümlük arazinin kamulaştırılması tamamlanmıştı. Yaklaşık olarak 130 milyon lira maliyetle üniversitenin kampus alanı oluşturulmuş oldu. Üçüncü rektörlük döneminde bütün fakülteler kurulmuştu. 12 Eylül 1980 Çukurova Üniversitesi' ne hiç dokunmadı. Bünyesi sadece akademik işler bazında kurulu olan bir üniversite olarak darbeden hiç etkilenmedi. Kendi içinde çok güçlü bağları olan özerk bir üniversite olmalarının bunda payı büyüktü.

Yalçın Yüreğir

Akademik tartışmaları bile saygı içerisinde yapmak; onları hep bir arada ve güçlü tuttu.

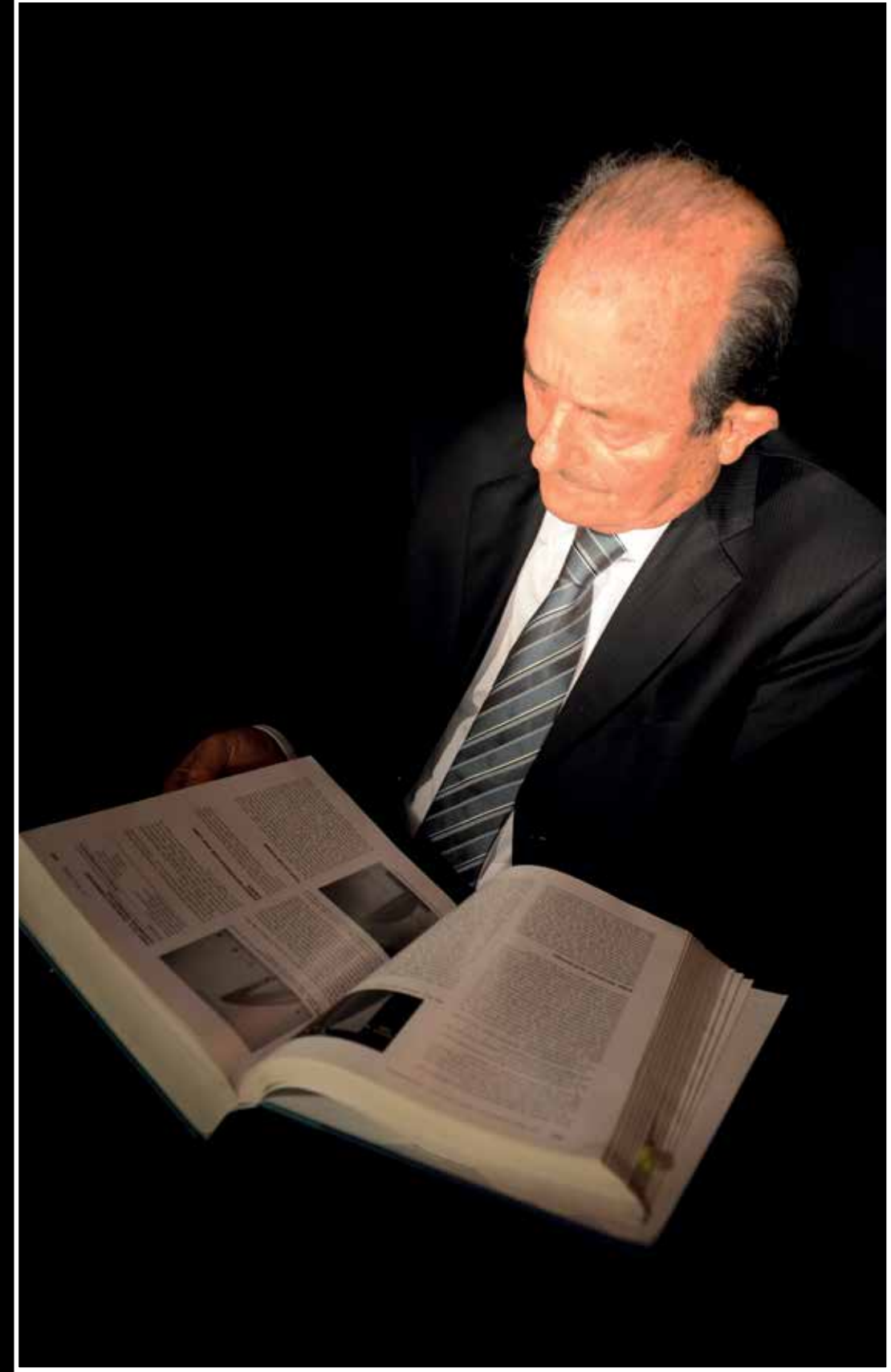
Atılımcı çalışmaları sürerken Mithat Özsan, 1987 yılında dördüncü ve son kez rektör olarak atandı. İnsanların kişiliğinin oluşmasında ailenin önemini hiçbir zaman unutmadı. Ailede hiçbir gün azar işitmedi. Bunun kişilik oluşmasında önemli bir ayrıntı olduğunu düşündü hayatında. Hiçbir rektörlük döneminde herhangi bir devlet erkanından talebi, ricası olmadı. Üniversite için başta Yumurtalık, Pozantı'da olmak üzere önemli arazileri kamulaştırdı. Sonuç olarak kaderini paylaşan arkadaşlarıyla Türkiye'nin en görkemli üniversitesini kurdular. Yer seçimi olarak Adana'nın en güzel yerine konumlanmış bir üniversite.

Rektörlük döneminin sonlarına doğru, zamanında unutulmuş yapılmayan Su Ürünleri Yüksek Okulu'nun Su Ürünleri Fakültesi'ne dönüştürülmesi yanında, Güzel Sanatlar Fakültesi ile Diş Hekimliği Fakültesi'nin Üniversite çatısı altında yer alması adına girişimlerde bulunmuştu.

***

Burada, Yapı İşleri ve Teknik Dairesi Başkanı Prof. Yalçın Yüreğir'in önemini kavramak gerekiyor. Yalçın Yüreğir, önceleri Halkevleri'nde konserler düzenleyen ve İdil Biret, Suna Kan, Hikmet Şimşek gibi önemli sanatçıların Adana'da konserler ver-

mesini sağlayan bir kişiydi. Üniversiteye geçmesiyle beraber Halkevleri ile olan ilişkisi kopunca aynı konserleri üniversite bünyesinde yapmaya karar verdi. Bir konseri sırasında, salonun doluluğu; Hikmet Şimşek'i Adana'ya hayran bırakmıştı. Klasik müziğe duyulan ilgi neticesinde Hikmet Şimşek; Ankarada iken Kültür Bakanlığı'nın Ankara, İstanbul ve İzmir dışında bir şehre senfoni orkestrası kurulması fikrine, Adana'yı işaret ederek katkıda bulunmuştur. Kültür Bakanlığı orkestrayı kurma görevini Hikmet Şimşek'e vermiştir ancak bir yerde senfoni kurulabilmesi için orada Devlet Konservatuvarı'nın da olması gerekiyordu. YÖK, Devler Konservatuvarı kurulması için bir üniversitenin talip olmasını beklerken, Mithat Özsan bu teklife hemen atladı. 1986 yılında Çukurova Üniversitesi'ne bağlı bir konservatuvar kurulmasına karar verildi. Hemen arkasından da Senfoni Orkestrası'nın kuruluşu gündeme geldi. Yalçın Yüreğir, Devlet Konservatuvarı için eğitimci talep etti. Ama dönemin Kültür Bakanı Fikri Sağlar konservatuvar için Mersin'i uygun görmüştü. Kağıt üzerinde ve yapılan atamalarda Mersin'in görülmesi Mithat Özsan'ı harekete geçirdi. Kültür Bakanlığı'nın adeta vazgeçmek zorunda kaldığı Mersin, konservatuvar yerine Mithat Özsan ve Yalçın Yüreğir sayesinde Opera' sına kavuştu.

Böylelikle Devlet Konservatuvarı Adana'ya kurulacaktı.

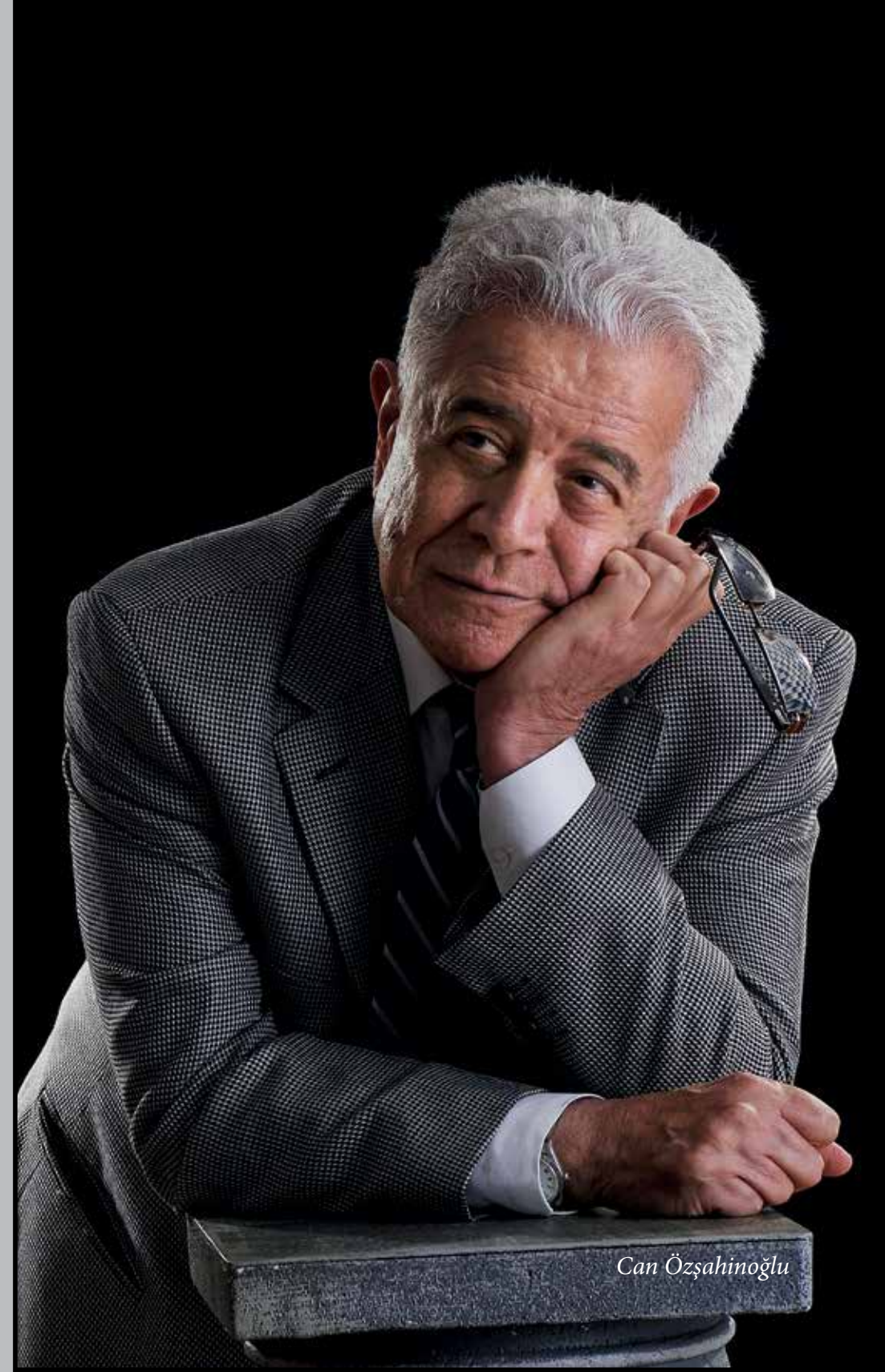
Konservatuvar 1989 yılında eğitim-öğretime başladı. Önce orta öğrenim açılmıştı. Sınavla ilkokul mezunu yetenekli öğrenciler alınmış, sınavı Adana dışında kazananlar için ise, Tıp Fakültesi Hastanesi'nin inşaatında şantiye olarak kullanılan binanın bir bölümü tahsis edilmişti. Devlet Konservatuvarı'nın bir şantiye binasında eğitim-öğretime devam etmesi düşünülemezdi elbet. Mithat Özsan en kısa zamanda adına yarasır bir şekilde yeni yatırım programı içerisine dahil ettiği bu proje için Devlet Planlama Teşkilatı'na başvurdu. Yapılan ilk girişiminde "zorunluluk yoksa eğer, yeni yatırımlara ödenek verilmeyeceği" cevabıyla karşılaştı. Mithat Özsan: "Siz isterseniz, çok önem verdiğim bu kuruluş için, yeter ki yatırımı başlasın görüşüyle, az da olsa, bir ödenek koymada beni kırmazsınız", dedi. Mithat Özsan, bütçeye 1 lira dahi koysalar bunun devlet nezdinde yapılamaması gibi bir engelin ortadan kalkacağını biliyordu. İlk aldığı 2,5 milyon lira ödenekle gerisini getireceğini bilerek, emin adımlarla yoluna devam etti. Ve büyük çabaları sonucu görkemli yapıyla, emekli olmasına yakın neredeyse tamamı bitmiş bir binaya bakıyordu Mithat Özsan.

***

"Üniversiteler, bir yandan çeşitli mesleklere yönelik, lisans, yüksek lisans, doktora, uzmanlık ve sanatta

yeterlilik programlarını, en çağdaş eğitim-öğretim sistemleriyle yürütürlerken; diğer taraftan çağımızın hızla gelişen iletişim teknolojilerinden de yararlanarak, araştırma-geliştirme faaliyetleriyle, bilim ve teknoloji üretmek zorundaydılar. Bunlardan birincisi ve en önemlisi insana, diğeri ise, sosyal ve ekonomik kalkınmaya yönelik yatırımlardı. Zira dünyada, eğitime, bilim ve teknolojiye dayanmadan, mucizevi bir yöntemle kalkınan hiçbir ülke bulunmamaktadır. Bilim ve teknolojideki gelişmelerin, yalnız bunu sağlayan ülkeye değil, aynı zamanda tüm insanlığa, daha barışçıl, daha mutlu, daha müreffeh, bir dünya ortamı sağlayacağı, yadsınamaz bir gerçektir."

Mithat Özsan üniversitelerin, adına yakışır evrenselliği nedeniyle ayrıca bir kültür, sanat ve aynı zamanda spor merkezleri olması gerektiğini düşünüyordu. Üniversitelerin çatısı altında mutlaka Güzel Sanatlar Fakültesi ile Devlet Konservatuvarı bulunmalıydı. Kültürel, sanatsal ve sportif faaliyetler için geleceğin teminatı olan gençliğin gereksinimi karşılayacak yapılanmaya sahip olunması adına adımlar attı. Görev süresi içerisinde inşaatı bitme aşamasına gelen ve sonraki Rektör Prof. Dr. Can Özşahinoğlu döneminde donanımı tamamlanan Üniversite Merkez Kütüphanesi'nin açılışı sırasında, dönemin Cumhurbaşkanı Süleyman Demirel'e bir dilekte bulundu:

Can Özşahinoğlu

“Sayın Cumhurbaşkanım, mevcut yasaya göre, bir üniversitenin kurulmasında ve tüzel kişilik kazanmasında; yapısında en az iki fakülteye sahip olması ve bunlardan birinin Fen- Edebiyat Fakültesi olması gerekmektedir. Buna, üçüncü olarak bir de Güzel Sanatlar Fakültesi'nin eklenmesi çok yerinde olacaktır, inancındayım. Lütfediniz, bunu gerçekleştiriniz.”

***

1974 yılının Şubat ayında iken birinci rektörlüğü döneminde, dönemin Başbakanı Bülent Ecevit'in üniversite rektörleri ile bir toplantısı olmuştu. Toplantı sonunda Ecevit'e üniversite ile ilgili yol ve telefon sıkıntısını dile getirme şansını buldu. Kendisine sunulan bu iki konuya yakın alaka gösteren Başbakan Bülent Ecevit, Özel Kalem Müdürü'ne, Karayolları Genel Müdürü'nü arayarak, üniversitece istenilen yollar için gereğinin yapılması talimatını verdi. Mithat Özsan'ın kararlılığı sayesinde Karayolları Mersin Bölge Müdürlüğü, kampüse girişten başlamak üzere, çift yönlü trafiğe uygun, yaklaşık on üç metre genişliğindeki kampus ana yolu ile daha dar olmakla birlikte çift yönlü, üniversite lojmanlarına ve sosyal tesise giden ikinci yolu bitirdi. Her ne kadar parası Çukurova Üniversitesi tarafından karşılanırsa da söz konusu yolların bitirilmesinde zamanın Karayolları Mersin Bölge Müdürü Fehmi Öztürkay yakın ilgi

göstererek, bu gereksinime büyük katkı sağladı.

Birkaç yıl sonra yapılan yol yetersiz hale gelmeye başladı. Üniversiteye başta öğrenciler olmak üzere, akademik ve idari personelin ulaşımında zorluklar baş göstermişti. İlerisi adına üniversitenin gelişme ve güçlenmesi; gerek öğrenci, gerek akademik ve idari personelin artması sonucu trafikte karşılaşılabilecek sorunların daha da artması söz konusuydu. Akabinde yapımı tamamlanan Tıp Fakültesi Hastanesi'nin hizmete girmesiyle, başta çeşitli polikliniklere muayene için gelen, diğer yandan yataklı ünitelerde tedavi gören hastalara gelen ziyaretçiler eklendiğinde, üniversiteye ulaşım başlı başına bir sorun olacaktı. Mithat Özsan'ı geleceğe yönelik endişelendiren en önemli konulardan birisi buydu. Sonunda, E-5 Karayolu ve bugünkü Hilton Oteli kavşağından başlamak üzere fazla sapmalar göstermeden, 30 metre genişliğinde bulvar olarak, direkt üniversiteye ulaşımı sağlayacak yolun en uygun güzergah olduğuna karar verdi. Ancak Şehir İmar Planı'nda böyle bir yol yoktu. Yapılacak ilk iş bunu sağlamaktı. Dönemin Belediye Başkanı Ege Bagatur ile yürüttüğü işbirliği çerçevesinde bahsi geçen yol, Şehir İmar Planı'na uygun görüldü. Sırada Bayındırlık ve İskan Bakanlığı'nın bu değişikliği onaylaması vardı. Yapılan başvuru sonucunda uygun görülmeyen proje

üzerine Mithat Özsan bu konuda görüşmek üzere randevu aldı. Bakanlığa, uzmanlardan oluşan bir heyetin gönderilmesi hususunda ricada bulundu.

Bakanlıkça gönderilen heyetin olumlu rapor vermesiyle E-5' ten üniversiteye ulaşım mesafesi kısılacağı gibi çift yönlü bu bulvarla ulaşım hızlı ve güvenli hale gelecekti. Yalnız bu yolun yaklaşık 4 km'lik bölümü şahıslara ait olduğundan kamulaştırılması gerekmekteydi. Belediyenin kamulaştırması Mithat Özsan açısından akla en uygun olanıydı. Belediye, mali olanaklarının bunu karşılamaya yetmeyeceğini belirtti. Üniversitenin kendi olanaklarıyla kamulaştırması fikrine sıcak baktılar. 12 Eylül askeri müdahalesinin araya girmesiyle faaliyete açılmayan yol, kanun gereği tekrar şahısların geri alması hakkına sahip olması gibi bir handikap taşıyordu. Örfi idare ve 6. Kolordu Komutanı Korgeneral Nevzat Bölügiray' dan randevu alarak durumu izah etti:

“Sayın Paşam, biz üniversite olarak, kamulaştırılan yol güzergahının açılması bakımından, bir yaptırım gücüne sahip değiliz. Adana Valiliği ve Belediye Başkanlığı nezdinde yürüttüğümüz bütün girişimlerden maalesef sonuç alamadık.

Örfi İdare Komutanı olarak bu işi gerçekleştirme yetkisine sahip siz kaldınız.

Esasen kolordumuzun önünden geçecek ve iki yönlü hızlı ve güvenli trafiğe olanak verecek bu yol, kolordumuz için de çok önemli olacaktır. Üniversite olarak ilgi, destek ve talimatınızı özellikle rica ediyor ve bekliyoruz.”

Korgeneral Bölügiray'ın talimatı ilgilileri en kısa sürede faaliyete geçirdi ve kamulaştırılan yolun güzergahı bir ay gibi kısa bir süre içerisinde açıldı. Yol güzergahının açılması başarılmıştı, ancak bu yolun E- 5' ten itibaren alt yapısıyla beraber üniversite ana yoluna bağlanması gerekmektedir. Dönemin Büyükşehir Belediye Başkanı Aytaç Durak, ilk belediye başkanlığı döneminde, E- 5' ten itibaren Jandarma Bölge Komutanlığı arasındaki yol güzergahını beton yol durumuna getirmiş ve demir yolunu yeniden yaptırdığı üst geçit köprüsü ile güzergahın öteki ucuna bağlamıştı. Bu köprüye, Büyükşehir Belediye Başkanlığı'nca; Tıp Fakültesi'nin gelişmesine büyük hizmeti geçen, merhum Prof. Dr. Faruk Özer'in adı verildi. Yine aynı yol güzergahında yer alan kanalın üzerine yapılan köprüye ise, Tıp Fakültesi'ni kuran ve 2. dönem Rektörü merhum Prof. Dr. Lütfullah Aksungur'un adı verildi. Sonraki Belediye Başkanı Selahattin Çolak bu yola, yetkili kurullarından aldığı kararla "Mithat Özsan Bulvarı" adını vermiştir. Ailesine bırakabileceği en değerli miras olan bu onur, Mithat Özsan'ı her daim hatırlatacaktı.

***

21 Ağustos 1992'de alınının akıyla emekliye ayrıldı. 44 yıllık meslek ve 38 yıllık akademik hayatını bitirdi ya da öyle sanıyordu. Hayatının hesabını yarım saatte verebilirdi Mithat Özsan. Çünkü davasına inanan insanın hesabını vermesi yarım saatini alabilirdi ancak.

Emekliliğinin ilk haftası İstanbul'a yerleşen Mithat Özsan'ı yakın arkadaşları Talip Aksoy ziyarete geliyor, Kadir Has onunla tanışmak istemiş. Kadir Has Üniversitesi kuruluşu için akademik bilgileri olan biriyle çalışmak istediğini söylemiş.

Mithat Özsan; özel bir üniversite olması sebebiyle çok daha fazla emek harcaması gerektiğinin farkındaydı. Kadir Has'ın tüccar kafasıyla da uğraşmak zorunda kalması da cabası. Prosedürlerden dolayı geri adım atmak isteyen Kadir Has a;

" Adın üniversitede yaşayacak, bundan daha güzel bir şey var mı? Benim ki sadece bir amfide oysa" , dedi.

Böylece Kadir Has Üniversitesi yer seçimi dahil her alanında Mithat Özsan'ın katkısıyla kuruldu ve on yıl aktif olarak bünyesinde bulundu. Şimdi Mütevelli Heyeti'nde üye olarak üniversitenin vakıf yönünden desteklenmesine katkıda bulunuyor

***

Tüm akademik hayatı boyunca hiçbir grubun içerisinde yer almadı. Hiçbir şahsa körü körüne bağlanmadı. Kişiliğinden asla taviz vermedi. Teveccüh gösterilmesi sonucu seçil-

diği ve atandığı görevleri, kanun ve yönetmelikler gereği en iyi şekilde yerine getirmeye çalıştı. Çukurova Üniversitesi'nin fiziki anlamda ve daha da önemlisi, akademik anlamda gelişmesi yalnız Türkiye için değil, aynı zamanda uluslararası düzeyde saygın bir yükseköğretim kuruluşu; bir dünya üniversitesi olması gayreti içerisinde bulundu.

Öğrencilerinin bir bilim atmosferi içerisinde öğrenimlerini sürdürmelerinin yanı sıra, kendilerinin her türlü sosyal, kültürel ve sportif gereksinimlerinin karşılanması amacıyla, gerekli tesisleri oluşturabilmek adına büyük özen gösterdi.

Söz konusu kanun uyarınca rektör yardımcılarını bizzat kendi seçti. Dekan olabilecekleri yine kendi tercihlerine göre sıralayarak, YÖK'e bildirdi. Kendilerinin görev süreleri içerisinde, bazı eleştirilerin haklılığını bilmek veya sezmekle beraber, görev arkadaşlarına toz kondurmadı. Yönetici arkadaşlarına her türlü yetki ve sorumluluğu verdi.

Özellikle tüm yönetim ve öğretim üyeleri arkadaşlarının siyasi görüşlerine saygı duydu. Kanun ve yönetmeliklere, özellikle öğrencilere karşı taraflı bir tutum içerisinde olanlara ise asla taviz vermedi. Çukurova Üniversitesi'ne siyaseti sokmadı.

Rektörlük süresi içerisinde; rektör yardımcıları, dekanlar, enstitü ve yüksek okul müdürleri ile sürekli toplantılar yaparak iletişimde kaldı.

Akademik birimlerce sürdürülen eğitim- öğretim, araştırma faaliyetlerini, karşılıklı sevgi ve saygı içerisinde olmak koşuluyla, her türlü görüş ve eleştirilere açık olmak üzere, birlikte değerlendirdi ve tartıştı. Türkiye tarihinin en uzun süre rektörlük yapmış akademisyeni olarak Adana'ya yön verdi. Daha da önemlisi güç verdi.

Güneşin memleketinden tüm Türkiye'ye ışıldayan bir yıldız adeta Mithat Özsan.

***

İnsan hatırlanmak için yaşarmış. Bu bir süs olsun hayata, istemez ömrü. Acıdan, sevinçten, kapıda duran içeri girmeyen birinden ödünç alınmıştır belki insanın adı. Yüzler hep eskir ve unutulur giderek. Oysa seslerini unutamayız insanların. Nasıl çağrıldığı değil, nasıl çağırdığıdır rüzgarı elle tutulur kılan. Tüm iyi niyeti, kendine has nezaketi, alçakgönüllü olmasıyla; daima kendi sesiyle tekrarlanan, kendi sesiyle hatırlanmaya layık bir adam; Mithat Özsan.

Mithat Özsan şimdilerde sık sık üniversitenin kuruluşundan itibaren beraber olduğu arkadaşlarıyla briç oynayarak aralarındaki “köprü” yü sağlamlaştırıyor. Düzenli olarak bir grup arkadaşıyla yemek yiyor ve ayda bir olmak üzere Kadir Has Üniversitesi Mütevelli Heyeti’ne katılıyor. Ve her gün bulmaca çözüyor. Artık hayat eşiyle beraber geçiyor. Sevgili eşi hiçbir zaman herhangi bir resmi işine müdahalede bulunmamış, çoğu zaman akademik hayatı özel hayatının merkezine girmiş olsa da eşi bunu saygıyla karşıladı. Eşinin özverisi olmasa belki de hiç başarılı olamazdı Mithat Özsan.

Mithat Özsan; eşi, iki kızı, damadı ve dört torunuyla hayatına devam ediyor. Başbakanlık konusuna hala sıcak bakmıyor. Ve anası Mithat’a hala hiç kızmıyor...

Çukurova Üniversitesi Kurucuları (1973)

İbrahim Genç Mithat Özsan'ı Anlatıyor

Adana'daki beraberliğimiz 40. yılını dolduruyor. Mithat Özsan'la tanışmam 1960'tan sonra Ankara Üniversitesi Ziraat Fakültesi'nde asistan olduğum günle başladı. Çukurova Üniversitesi ile beraber Mithat Hoca'yla çalışmamızın özel bir yeri var. Benim Ankara Üniversitesi'nden Çu-

kurova Üniversitesi'ne gelmemin bir numaralı faktörü Mithat Hoca'mdır. Ben 1972 yılında Ankara Üniversitesi'nde doçent oldum ve sonra doçent kadrosuna atandım. 1973 yılının Mart ayında Mithat Hocam Ankara'ya gelip benimle görüşmek istedi. Daha o zaman Adana Ziraat Fakül-

tesi, Ankara Üniversitesi'ne bağlı idi. Bu tarihlerde Mithat Hocam Ankara Üniversitesi Adana Ziraat Fakültesi'nin dekanı idi. Bana yakında Ziraat Fakültesi'nin Çukurova Üniversitesi'ne bağlanacağını söyleyerek, güncel anlamda transfer teklifinde bulundu ve fakültenin Tarla Bitkileri

Bölümü'nün kuruluşunda görev almamı önerdi.

Temmuz 1973 yılında Adana Ziraat Fakültesi'nde göreve başladım. 30 Kasım 1973 yılında Çukurova Üniversitesi kuruluş kanunu çıktı. O zaman Ankara Üniversitesi'ne bağlı Ziraat Fakültesi ile Erzurum Atatürk Üniversitesi'ne bağlı Tıp Fakültesi vardı. Bu iki fakültenin birleşmesiyle Adana Çukurova Üniversitesi kuruldu. 3 Aralık 1973'te 11 Ziraat Fakültesi, 13 Tıp Fakültesi öğretim üyesi sayımızla genel kurulda toplanıp oybirliği ile Mithat Özsan Hoca'yı rektör seçtik. Rektörlük mazbatasında o zamanlar kurula başkanlık eden en yaşlı üyemiz Kemal Gökçe hocamız ve en genç iki üye olarak raportörlük yaptığımız benim ve sonraki rektörümüz olan Can Özşahinoğlu'nun imzası vardı.

O zaman rektörlük süresi 3 yıldır. 1973- 1976 yılları arasında Mithat hocamız rektördü. Ondan sonraki 1976- 1979 yılları arasında Lütfullah Aksungur hocamız rektör olarak görev yaptı. 1979 yılında Mithat Hocam tekrar ikinci kez rektör olarak atandı. 6 Kasım 1981'de YÖK yasası çıktı ve üst yönetimde yer alanların tam zamanlı çalışması koşulu getirildi. O zaman Ali Gürçay Hocamız rektör yardımcılığını bırakıp fakültesinde devam etme kararı alınca, Mithat Hocam benim rektör yardımcılığı yapmamı teklif etti. Aralık 1981

Yılında rektör yardımcılığı görevine başladım. YÖK yasasıyla beraber getirilen yürürlükte rektörlerin YÖK tarafından 3 kişi olarak aday gösterilmesi ve Cumhurbaşkanı tarafından rektörün atanması düzenlemesi getirildi. Böylece Ağustos 1982'de Mithat Özsan üçüncü kez cumhurbaşkanı tarafından Çukurova Üniversitesi'ne rektör olarak atandı.

Görev süresi 5 yıl olarak belirlenmiş olup, 1987 yılında tekrar dördüncü kez rektör olarak atandı. Bu süre zarfında bendeniz Mithat Özsan hocanın rektör yardımcısı olarak 1992 yılına kadar görevime devam ettim. Böylece Mithat Özsan 16 yıl rektörlük yaparak üniversitelerde en uzun süre rektörlük yapan kişi olarak tarihe geçti ve 15 Temmuz 1992'de emekliye ayrıldı.

Mithat Özsan ile tanışmamız çok özel bir olgunun neticesinde gerçekleşmiştir. 1973'te Adana Ziraat Fakültesi dekanı olarak görev yaparken fakülte kurulunda Mithat Özsan'ın kurulun geçici kadrolar üzerine kararlarına gerçek anlamda kalemini kırarak tepki vermesi ve kadrolu fakülte düzenine geçmek adına atılımlar yapmak üzere Ankara'ya gelişi, bana yaptığı teklifle ve beraberinde götürdüğü birkaç öğretim görevlisi ile yerleşik yönetim düzenine getirmiş olduğu yenilikler; Mithat Özsan'ın kararlılığı yönünden ne gibi bir aşamada olduğunu göstermiştir.

İBRAHİM GENÇ KİMDİR?

İbrahim Genç 1939 yılında Amasya'nın Gümüşhacıköy ilçesinde doğmuştur. 1956 yılında girdiği Ankara Üniversitesi Ziraat Fakültesi Tarla Bitkileri Bölümünden 1960 yılında Ziraat Mühendisi olarak mezun oldu. Aynı yıl mezun olduğu bölüme asistan olarak girdi ve 1972 yılında doçent ünvanını aldı. 1973 yılında Çukurova Üniversitesi Ziraat Fakültesi Tarla Bitkileri Bölümü'ne Bölüm Başkanı olarak atandı. Çukurova Üniversitesi'nde Rektör Yardımcılığı'nın yanısıra Tarla Bitkileri Bölümü Başkanlığı, Çukurova Üniversitesi Senato Üyeliği, ÖSYM Adana İl Sınav Yöneticiliği ve Üniversiteler arası kurul üyeliği görevlerini yürüttü. Çukurova Üniversitesi'ndeki otuz yıllık kariyeri boyunca çeşitli yönetim kadrolarında görev almış ve bunun yanında, Tarla Bitkileri Bölümü'nde altı yeni buğday çeşidi geliştirerek üniversite tarihine geçmiştir. Bilimin tarla başındaki çiftçiye kadar ulaştığının en büyük kanıtı bu üretimlerdir. İbrahim Genç Tarla Bitkileri Bölüm Başkanı olarak Çukurova Üniversitesi adına Türkiye için önemli bilimsel veriler ışığında üretime ön ayak olmuştur. 1981'den 2000 yılına kadar ondokuz yıl kesintisiz rektör yardımcılığı yaparak üniversiteler tarihine de geçmiştir. 2006 yılında emekli olan Prof. Dr. İbrahim Genç, evli ve iki çocuk babasıdır.

Gülhan Slem Mithat Özsan'ı Anlatıyor

Mithat Özsan ilk rektörümüz idi. O'nun ilk yardımcısı da benim. 20 yıl gibi bir süreden bahsediyoruz. Yıllarca beraber çalıştık ve biz bir gün dahi birbirimizin kalbini kırmadık, birbirimize küsmedik. Akademik olarak ayrılmadığımız gibi hala kendisiyle görüşmeye ve hayatı paylaşmaya de-

vam ediyoruz.

Türkiye ihtilal zamanında büyük bir kavgaya girdi. En az ziyanla atlatan üniversite bizdik. Bugünler adına çok büyük bir başarıdır bu. Kaostan Mithat Özsan önderliğinde başarıyla sıyrıldık.

Son derece kibar ve saygılı bir insan-

dır. Kim gelirse gelsin; ayağa kalkar, kapıya kadar geçirir. Hala hep aynı zarafetle davranır. Son derece işini iyi takip eden ve sonuca ulaştıran bir adamdır. Bir meseleyi çözeceği zaman ağırlığını koymasını da bilirdi. İnsanlığı, terbiyesi ayrı bir adamdır. Bu ülke adına üniversitemize çok bü-

yük hizmeti olmuştur.

Aslında tarih, bilinenlerin yapılması ve yapılanların bilinmemesi konusunda uzun bir hikayedir. O halde o tarihi yapan insanları tanınmalıyız. Mithat Özsan, üniversitemizde çağdaş insanı yetiştirebilmeyi amaç eden bir yol izlemiştir. Çağdaş insan; hiçbir dogmaya bağlanmayan, tabuları dışlayan, insan aklına engel koymayan, her şeyi araştıran ve yasakları yasaklayabilen kişidir.

Toplumun iyi yetişmiş insanlara ihtiyacı vardır. Aslında insan olmak kolay bir iş değildir. Hele büyük insan olmak, o büsbütün güç bir iştir. Toplumumuzun düzeyini yükselterek büyük adamlar yetiştirmek yolunda ve kararında olmalıyız. Bunu yapabilmek için de; güçlü kişilerin varlığına ihtiyacımız var. Güçlü insanda düşünceler hüküm ve karara dönüşür. Büyük adam, kutsal bütüne kendini veren, topluma şeref olan insandır. Üstün meziyetlerine rağmen gurura düşmeyen, herkesi kendine borçlu bilmektense, kendini herkese borçlu sayan adamdır. Maddi refah bunların zekasından, manevi huzur böylelerinin vicdanından, her türlü başarı bu insanların iradesinden doğacaktır.

Mithat Özsan, zeka ve duygu gibi iki zıt mizacı uyumla götürebilen büyük insanlardan biridir. Üstün ahlaki nitelikleri ile kin tutmayan hoşgörü-

sü ve ince diplomasisi ile görevini yüksek standartlarda başarıyla sürdürmüş ve tamamlamıştır. Böyle bir insanın önderliğindeki üniversitemizde, büyük adamlar yetiştirebilme şansımız doğmuştur.

Ahlak, kendinde; kendinden başkalarını yaşatmaktan başka nedir ki? İnsanın arzu ve ihtiyaçlarını, başkalarının iyiliğinde görerek doyurma sanatıdır; ahlak.

Üstün nitelikler arasında affetmek, önemli bir yer tutar. Gönlünü kinden, kıskançlıktan temizleyenler affedici ve hoşgörülü olurlar.

Diplomasi ise; düşmanları bile dost etme sanatıdır. Vicdan aklın hayır ve şerri ayırma yeteneğidir. Vicdan utançla ve utanç hatırasıyla bizleri eğitir. Mithat Özsan hoşgörüsü, diplomasisi ve vicdanlı yanıyla makamında büyük bir imtihan vermiştir. Yüksek bir makamın şerefini ve sorumluluğunu en iyi şekilde taşımıştır. Gerek kişiliği gerekse hizmetleri unutulacak gibi değildir. Mithat Özsan görevini bu duygular içerisinde tamamlamak bahtiyarlığına erişmiş ve bunu yaparken de neşesini hiç kaybetmemiştir.

Zaman içinde biten bir şey varsa o da bizim hayatımızdır. Ama eserleri ile ölümsüzleşen insanlar, bir anlamda bugünde yarınlarını görüyor demektir. Mithat Özsan ölümsüz bir insandır.

GÜLHAN SLEM'İN ÖZGEÇMİŞİ

Balıkesir'in Gönen ilçesinde 1929 yılında doğdu.

Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi'nden 1952'de mezun oldu. Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi Göz Hastalıkları Anabilim Dalı'ndan 1957 yılında göz hastalıkları uzmanı olarak çıktı. 1958 yılında Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi Göz Hastalıkları Anabilim Dalı'nda göreve başladı. 1961-1962 yıllarında Amerika Birleşik Devletleri'nde eğitim için bulundu. Yurda döndükten sonra Ankara Üniversitesi'nde göreve başladı. Bin dokuz yüz altmış sekiz yılında Erzurum' Atatürk Üniversitesi Tıp Fakültesi'nde Göz Hastalıkları Anabilim Dalı'nı kurdu. Çukurova Üniversitesi Tıp Fakültesi Göz Hastalıkları Anabilim Dalı'nda 1972 yılında kurucu olarak başladığı görevine, 1996 yılında emekli olana kadar devam etti. Adana'da Türk Oftalmoloji Derneği Çukurova Şubesi'ni kurdu. Çukurova Üniversitesinde dekan vekilliği, rektör yardımcılığı, etik kurul başkanlığı, üniversite senato üyeliği, anabilim dalı başkanlığı gibi bir çok idari görevi yürüttü. Yurt içi ve yurt dışı bilimsel dergilerde yayım kurulu üyelikleri yaptı. Madrid, San Francisco, New Orleans, Krakow ve Adisababada farklı üniversitelerde konferanslar verdi. Halen 'International Eye Surgeon' ünvanını taşımaktadır. Evli, bir kız çocuğu ve iki torunu vardır.

Can Özşahinoğlu Mithat Özsan'ı Anlatıyor

Bilindiği üzere, Ankara'ya bağlı Ziraat Fakültesi ve Erzurum'a bağlı Tıp Fakültesi kuruldu. İlk toplantıyı yaptığımızda 25 kişiydik ve Mithat Bey' i orada tanıdım. Rektör olmak

için 2 aday vardı. Mithat Bey; Ziraat Fakültesi'nin daha önce kurulmuş olması ve daha oturmuş kadrosuyla, oy birliği ile seçilmesine karar verilen kişiydi.

Mithat Özsan; bazen Mithat Abi, bazen Mithat Hoca, bazen Mithat Bey, bazen sayın rektörüm oldu benim için. İnsanlara yaklaşımı sempatik ve çok hoşgörü barındıran bir insan

Mithat Özsan. Herkese "canım" diyebilecek kadar kibar birisi, Adım Can olunca bana "Cancağızım" derdi.

Yakın ilişkilerimiz arttıkça bana bir takım görevler vermek istedi. Çünkü o çok akıllı bir insandı. Kime ne gibi görevler vermesi gerektiğinin bilincinde olan bir insandı. Herkesle diyalogu çok iyiydi. Zaten bir insan bu kadar uzun süre rektörlük yapıyorsa, bu onun çevrece ne kadar çok sevildiğini gösterir. Yoksa kimse kimseye bu kadar tahammül etmez. Ben hem Üniversite Yönetim Kurulu'na, hem Senato'ya aynı anda seçilen tek kişiydim. Bu Mithat Özsan'ın isteğiyle gerçekleşmiştir.

Belki sosyal hayatlarımızda bir araya gelemedik ama üniversite için akademik olarak her zaman omuz omuza çalıştım Mithat Özsan'la. Mithat Bey'den sonra rektör olmak büyük bir sorumluluktan tabi. Onun kadar efsane bir akademisyenden sonra, ona ayak uydurarak rektörlük yapmak zordu.

CAN ÖZŞAHİNOĞLU ÖZGEÇMİŞ

Can Özşahinoğlu 1939 yılında Tarsus'da doğmuştur. Orta ve lise eğitimini Tarsus Amerikan Koleji'nde tamamladıktan sonra İstanbul Üniversitesi Tıp Fakültesi'ne girmiş ve 1964 yılında bitirmiştir. Aynı yıl Hacettepe Tıp ve Sağlık Bilimleri Fakültesi Kulak Burun Boğaz Dalı'nda ihtisasa başlamış ve ihtisastan sonra aynı yerde uzman olarak çalışmasını sürdürmüştür. Bu dönem içerisinde 1969 yılında Nöro-otoloji dalında üst ihtisas için Londra Üniversitesi The National Hospital'de görev yapmıştır. 1972 yılında doçent olan Özşahinoğlu, Adana'da yeni kurulan Tıp Fakültesi'ne kurucu Öğretim üyesi olarak KBB bilim dalı başkanlığına atanmış ve 1977 yılında Profesör olmuştur. İkiyüz ün üzerinde yurt içi ve yurt dışı yayınları mevcut olup, ayrıca "Pratik, Pediatrik, Otolarengoloji" isimli kitabı vardır ve "Kulak Burun Boğaz Semptomlarından Tanıya, Tanıdan Tedaviye, Algoritmik Yaklaşım" adlı kitabın çevirim editörlüğünü yapmıştır.

Ülkemizde Bera, lazer ve nazal endoskopiye kliniğinde ilk kez uygulayanlardandır. Ç.Ü Tıp Fakültesi'nde 1972 yılı so-

nunda göreve başladığından bu yana Fakülte Yönetim Kurulu Üyeliği, Dekan Yardımcılığı, Çukurova Üniversitesi Yönetim Kurulu Üyeliği, Senatörlük gibi görevlerde bulunmuştur. Ayrıca Cerrahi Tıp Bilimleri Bölüm Başkanlığı, Sağlık Bilimleri Enstitüsü Yönetim Kurulu Üyeliği, Konservatuarda Bölüm Başkanlığı, Ameliyathane sorumluluğu, Ç.Ü. Kütüphane Müdürlüğü, Yayın Komisyonu Başkanlığı, Öğrenci Eğitimi Komisyonu Başkanlığı gibi çeşitli akademik ve idari görevlerde bulunmuştur. Alanıyla ilgili yurt içi ve yurt dışı otolarengoloji derneklerinde üyelikler ve çeşitli bilimsel dergilerde yayın ve danışma kurulu üyelikleri mevcuttur. Ayrıca çeşitli vakıflarda (Ç.Ü. Güçlendirme Vakfı Başkanlığı, Has Vakfı, Vaksa, Sağlık Eğitim Vakfı (SEV) mütevelli heyeti üyelikleri ve yürütme kurulu üyelikleri yapmıştır. 1992 yılında Çukurova Üniversitesi Rektörlüğü'ne seçilen Özşahinoğlu iki dönem (1992-2000) 8 yıl bu görevde bulunmuştur. Ayrıca 1992-1993 dönemi Üniversitelerarası Kurul Başkanlığı yapmıştır. Dr. Özşahinoğlu evli olup, bir çocuk babasıdır. 2006 yılında emekliye ayrılmış olup halen Galleria Kulak Burun Boğaz Merkezi'nde görev yapmaktadır.

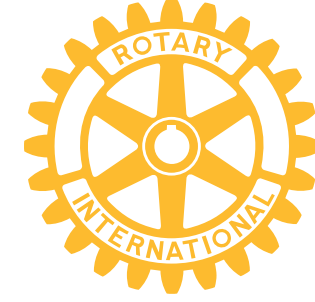

R. Müge KÖSTEM

1965 Gaziantep'te doğdu. Hacettepe Üniversitesi Fiziksel Tıp ve Rehabilitasyon Bölümünü 1987 yılında bitirdikten sonra Çukurova Üniversitesi Tıp Fakültesi Balcalı Hastanesi Fizik Tedavi departmanında çalışmaya başladı.

2007-2009 yılları arasında Ortopedia Hastanesinde çalıştı. Bu dönemde oğluna öğretmeninin verdiği ev ödevi dolayısıyla, önce iş arkadaşı sonra hocası olan S. Haluk Uygur ile tanıştı. S. Haluk Uygur sayesinde fotoğrafçılığın temeli olan Pinhole ile yirmi beş çocuğa yardımcı eğitimlik yaptı. Proje sonunda Pinhole sergisi açıldı.

S. Haluk Uygur ile Ortopedia hastanesinde başlayan temel atölye çalışması daha sonra Altınoran Sanat ve Düşünce Platformunda devam etti. Çeşitli sosyal sorumluluk projelerinde eğitim ve fotoğrafçı olarak görev aldı. 'Artı ile İlk Dans' projesinde Nazan Gökkaya ile çalıştı. "Benim Güzel Adanam" projesinin sergisine katıldı. Altınoran Sanat ve Düşünce Platformu üyesidir. S. Haluk Uygur'un atölyesinde çalışmalarına devam etmektedir. İki oğlu ile birlikte bakılıp ta görülmeyen şeyleri göstermeye ve hayalindeki dünyayı çekmeye devam etmektedir.

Bu kitap **Seyhan Rotary Kulübü'nün** ve **Güney Rotary Kulübü'nün** katkılarıyla basılmıştır.

S E Y H A N
ROTARY KULÜBÜ

GÜNEY ROTARY KULÜBÜ